

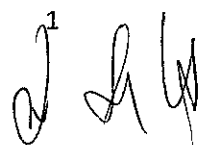
Załącznik nr 1

do uchwały nr 47/Z/2023 z dnia 27.04.2023 r.

Polityka
Ładu Korporacyjnego
Banku Spółdzielczego
w Mszczonowie

Tekst jednolity

Mszczonów, kwiecień 2023r

A handwritten signature in black ink, consisting of stylized initials and a surname, located in the bottom right corner of the page.

Wprowadzenie

W związku z wydaniem przez Komisję Nadzoru Finansowego Zasad Ładu Korporacyjnego, a także uwzględniając Wytyczne Europejskiego Urzędu Nadzoru Bankowego EBA/GL/2017/11 z dnia 21 marca 2018 r. w sprawie zarządzania wewnętrznego oraz wydaną w październiku 2020r. Rekomendację Z Komisji Nadzoru Finansowego dotyczącą zasad ładu wewnętrznego w bankach, Bank Spółdzielczy w Mszczonowie z siedzibą w Mszczonowie, ul. Warszawska nr 5, zwany dalej „Bankiem” oświadcza, że poprzez przyjęcie niniejszej Polityki, wprowadza Zasady Ładu Korporacyjnego określone we wskazanych powyżej dokumentach zgodnie z zasadą proporcjonalności i adekwatności wynikającą ze skali, charakteru działalności oraz specyfiki Banku.

Przy opracowaniu niniejszej Polityki, Bank, jako instytucja nadzorowana wziął pod uwagę następujące czynniki:

- 1) skalę prowadzonej działalności mierzonej sumą bilansową oraz udziałem aktywów posiadanych przez klientów;
- 2) swoją organizację wewnętrzną, a w szczególności, iż Bank działa w formie spółdzielni na podstawie ustawy o funkcjonowaniu banków spółdzielczych, ich zrzeszaniu się i bankach zrzeszających oraz ustawy Prawo spółdzielcze i ustawy Prawo bankowe;
- 3) charakter, skalę i stopień złożoności prowadzonej działalności, w szczególności fakt, iż wykonuje czynności bankowe objęte zezwoleniem organu nadzorczego oraz określone Statutem
- 4) Okoliczności, iż Bank:
  - a) nie jest notowany na giełdzie i nie posiada wyemitowanych papierów wartościowych na rynku równoległym GPW;
  - b) działa wyłącznie w środowisku lokalnym na terenie województwa mazowieckiego, i trzech powiatów : rawskiego, skierniewickiego i tomaszowskiego, oferując produkty i usługi przedsiębiorcom, osobom prowadzącym działalność rolniczą, konsumentom, jednostkom budżetowym oraz podmiotom i osobom prowadzącym działalność innego rodzaju na szczeblu lokalnym;
  - c) realizuje strategię działania i strategię zarządzania ryzykiem uwzględniające strategię Zrzeszenia SGB i Spółdzielczego Systemu Ochrony SGB (dalej SSO SGB);
  - d) oferuje produkty kredytowe i depozytowe oraz usługi o nieznacznym stopniu złożoności;
  - e) funkcjonuje w ramach struktury organizacyjnej obejmującej trzy pionry, zaś stan zatrudnienia w Banku oscyluje wokół 50 osób.

Z uwagi na powyższe Bank, kierując się zasadą proporcjonalności wprowadza adekwatny do powyższych czynników zbiór zasad określających relacje wewnętrzne i zewnętrzne Banku, w tym relacje z udziałowcami Banku i klientami, organizację, funkcjonowanie nadzoru wewnętrznego oraz kluczowych systemów i funkcji wewnętrznych, a także organów statutowych i zasad ich współdziałania.

W treści niniejszego dokumentu wyszczególnione zostały zasady stosowane przez Bank oraz te, do stosowania których Bank zobowiązuje się.

Zasady, których Bank nie przyjął zostaną wyszczególnione w odrębnym dokumencie wraz z uzasadnieniem.

Rozdział 1

Organizacja i struktura organizacyjna

§ 1

1. Organizacja Banku umożliwia osiągnięcie długoterminowych celów prowadzonej działalności.
2. Organizacja Banku obejmuje zarządzanie i sprawowanie kontroli, systemy sprawozdawczości wewnętrznej, przepływu i ochrony informacji oraz obiegu dokumentów, co zostało należycie uregulowane w odpowiednich regulacjach wewnętrznych.
3. Organizacja Banku znajduje odzwierciedlenie w strukturze organizacyjnej określonej między innymi w :
  - 1) Regulaminie organizacyjnym Banku;
  - 2) Regulaminie działania Rady Nadzorczej;
  - 3) Regulaminie działania Zarządu w zakresie nadzoru członków Zarządu nad poszczególnymi pionami, komórkami i jednostkami organizacyjnymi oraz zasad ich odpowiedzialności za poszczególne obszary funkcjonowania Banku;
  - 4) Zasadach funkcjonowania systemu kontroli wewnętrznej w zakresie organizacji systemu kontroli wewnętrznej, w tym organizacji funkcji kontroli, komórki ds. zgodności oraz działania audytu wewnętrznego;
  - 5) Systemie informacji zarządczej, gdzie zdefiniowano min. zakres informacji, częstotliwość, komórki sporządzające i odbiorców informacji;
  - 6) pozostałych regulacjach Banku, które podlegają okresowej weryfikacji i zatwierdzeniu przez odpowiednie organy Banku, między innymi pod kątem spójności z zatwierdzoną strukturą organizacyjną. |
4. Bank zapewnia jawność struktury organizacyjnej uregulowanej w regulacjach wewnętrznych tej struktury, poprzez zamieszczenie przynajmniej podstawowej struktury organizacyjnej na stronie internetowej: **www.bsmszczonow.pl**

§ 2

1. Bank posiada przejrzystą oraz adekwatną do skali i charakteru prowadzonej działalności oraz podejmowanego ryzyka strukturę organizacyjną, w której podległość służbowa, zadania oraz zakres obowiązków i odpowiedzialności są wyraźnie przypisane i odpowiednio podzielone.
2. Struktura organizacyjna obejmuje i odzwierciedla cały obszar działalności Banku wyraźnie wyodrębniając każdą kluczową funkcję w obrębie wykonywanych zadań. Dotyczy to zarówno podziału zadań jak i odpowiedzialności pomiędzy członków Zarządu

Banku, a także podziału zadań i odpowiedzialności pomiędzy komórki organizacyjne centrali, jednostki terenowe oraz poszczególne stanowiska albo grupy stanowisk.

3. Struktura organizacyjna Banku zostanie określona w taki sposób, by nie zachodziły wątpliwości co do zakresu zadań i odpowiedzialności odpowiednich komórek organizacyjnych, jednostek terenowych i stanowisk lub grup stanowisk, a zwłaszcza, by nie dochodziło do nakładania się na siebie obowiązków i odpowiedzialności komórek organizacyjnych, jednostek terenowych i stanowisk lub grup stanowisk.
4. Podziały zadań są jasno i jednoznacznie określone w procedurach wewnętrznych oraz zakresach czynności pracowników Banku, w sposób zapewniający, że zadania nie nakładają się, a odpowiedzialność za poszczególne obszary działania jest jednoznacznie określona
5. Struktura organizacyjna Banku nie utrudnia nadzoru nad ryzykiem oraz skutecznego zarządzania ryzykiem, ani także skutecznego nadzorowania instytucji.

§ 3

Bank przestrzega wymogów wynikających z przepisów prawa oraz uwzględnia rekomendacje nadzorcze wydane przez odpowiednie organy nadzoru, w szczególności przez KNF, GIIF oraz EBA (European Banking Authority), a także zobowiązania lub deklaracje składane wobec organów nadzoru oraz uwzględnia indywidualne zalecenia wydane przez organy nadzoru oraz SSO SGB.

§ 4

1. Bank określa własne cele strategiczne przy uwzględnieniu charakteru oraz skali prowadzonej działalności.
2. Organizacja Banku umożliwia osiąganie zakładanych strategicznych celów z uwzględnieniem konieczności efektywnego monitorowania ryzyka występującego w jego działalności.
3. Organizacja Banku umożliwia niezwłoczne podejmowanie odpowiednich działań w sytuacjach nagłych, gdy konieczne jest odstępianie lub nie jest możliwe realizowanie przyjętych celów strategicznych z powodu nieoczekiwanych zmian w otoczeniu gospodarczym lub prawnym Banku albo, gdy dalsza realizacja przyjętych celów może prowadzić do naruszenia norm określonych regulacjami dotyczącymi prowadzenia działalności przez Bank lub ustalonych zasad postępowania.
4. Organizacja Banku zapewnia, że:
  - 1) wykonywanie zadań z zakresu działalności Banku jest powierzane osobom posiadającym niezbędną wiedzę i umiejętności, nad którymi nadzór sprawują osoby posiadające także odpowiednie doświadczenie,
  - 2) przy określaniu zakresu powierzanych zadań brana jest pod uwagę możliwość właściwego i rzetelnego wykonania tych zadań na danym stanowisku,
  - 3) prawa pracowników są należycie chronione, a ich interesy należycie uwzględniane, w szczególności poprzez stosowanie przejrzystych i obiektywnych zasad zatrudniania i wynagradzania, oceny, a także nagradzania i awansu zawodowego.

2⁵ A B

§ 5

1. Zarząd Banku kształtuje strukturę organizacyjną Banku w sposób, który zapewnia, aby była ona uzasadniona i efektywna oraz nie cechowała się nadmierną lub nieodpowiednią złożonością, która nie miałaby jasnego uzasadnienia ekonomicznego ani celu prawnego lub mogłaby być wykorzystana w celach związanych z przestępczością finansową.
2. Tworzenie lub zmiany struktury organizacyjnej Banku, będą spójne w szczególności ze statutem Banku, jako podstawowym aktem ustrojowym dotyczącym utworzenia i funkcjonowania Banku oraz sposobu działania jego organów.
3. Wymóg, o którym mowa w ust. 1 jest zachowany również w odniesieniu do innych dokumentów wewnętrznych związanych z organizacją i funkcjonowaniem poszczególnych jednostek i komórek organizacyjnych a także stanowisk lub zespołów.
4. Pracownicy Banku mają zapewniony odpowiedni dostęp do informacji o zakresach uprawnień, obowiązkach i odpowiedzialności poszczególnych komórek organizacyjnych, czy stanowisk lub zespołów, w zakresie adekwatnym do powierzonych im zadań służbowych.
5. Zarząd w pełni zna i rozumie strukturę prawną, organizacyjną i operacyjną Banku oraz zapewnia jej zgodność z zatwierdzoną Strategią działania i Strategią zarządzania ryzykiem, jak też skłonnością do podejmowania ryzyka.
6. Zarząd i Rada Nadzorcza zapewnia zatwierdzanie prawidłowych ram ustanawiania nowych struktur, zapewniając by ich liczba, wzajemne powiązania i relacje między nimi nie utrudniały zarządzania wewnętrznego oraz skutecznego zarządzania ryzykiem i nadzoru nad nim.

§ 6

1. Bank wprowadza anonimowy sposób powiadamiania Zarządu lub Rady Nadzorczej o nadużyciach w Banku, zapewniający możliwość korzystania z tego narzędzia przez pracowników bez obawy negatywnych konsekwencji ze strony kierownictwa i innych pracowników Banku.
2. Procedura anonimowego powiadamiania zapewnia monitorowanie wyniku dochodzenia w sprawie zgłoszonego naruszenia oraz właściwe prowadzenie ewidencji zgłoszonych naruszeń.
3. W ramach oceny poziomu ryzyka Rada Nadzorcza i Zarząd są informowane o stwierdzonych istotnych nadużyciach, zgłoszonych i zarejestrowanych w prowadzonych w Banku rejestrze naruszeń compliance i/lub rejestrze zdarzeń ryzyka operacyjnego.

§ 7

1. Przyjęte w Banku polityki, procedury i regulacje są opracowywane, przyjmowane i wdrażane zgodnie z przyjętymi zasadami legislacji wewnętrznej oraz podlegają okresowym przeglądom zarządczym mającym na celu ich dostosowanie do zmian uwarunkowań wewnętrznych i zewnętrznych.

2. Zarząd Banku zapewnia realizację przyjętych w Banku polityk, procedur i regulacji oraz wdraża adekwatne mechanizmy monitorowania ich przestrzegania.
3. Rada Nadzorcza nadzoruje przestrzeganie polityk, procedur i regulacji Banku oraz, jeżeli wynika to z regulacji szczególnych lub Statutu, zatwierdza przyjęte przez Zarząd procedury.
4. Bank stosuje plany ciągłości działania i postępowania w sytuacji awaryjnej mające na celu zapewnienie ciągłości działania i ograniczenia strat na wypadek zakłóceń w działalności Banku.
5. Realizowana polityka ciągłości działania i postępowania w sytuacji awaryjnej zakłada cykliczne przeprowadzanie testów skuteczności zakładanych rozwiązań awaryjnych.

Rozdział 2

Relacja Banku z udziałowcami

§ 8

1. Bank działa w interesie wszystkich udziałowców z poszanowaniem interesu klientów.
2. Bank przy prowadzeniu działalności bierze pod uwagę interesy wszystkich członków, o ile nie są one sprzeczne z interesami Banku.
3. Bank zapewnia udziałowcom właściwy dostęp do informacji, w szczególności w przypadku podejmowania decyzji przez Zebranie Przedstawicieli. Komunikacja z członkami odbywa się poprzez wywieszenie informacji na tablicach ogłoszeń w placówkach Banku, na stronie internetowej Banku, w ramach polityki informacyjnej oraz podczas Zebrań Grup Członkowskich.
4. Przy udzielaniu informacji udziałowcom Bank zapewnia ich rzetelność oraz kompletność nie stosując przy tym preferencji w stosunku do wybranych udziałowców.

§ 9

1. Udziałowcy Banku powinni współdziałać przy realizacji jego celów oraz zapewniają bezpieczeństwo działania tej instytucji.
2. Udziałowcy mogą wpływać na funkcjonowanie Banku wyłącznie poprzez decyzje Zebrania Przedstawicieli nie naruszając kompetencji pozostałych organów. Nieuprawnione wywieranie wpływu na Zarząd lub Radę Nadzorczą Banku będzie zgłoszone Komisji Nadzoru Finansowego.
3. Udziałowcy w swych decyzjach powinni kierować się interesem Banku.
4. Zwołanie Zebrania Przedstawicieli w sytuacji, gdy wymaga tego dalsze prawidłowe funkcjonowanie Banku następuje niezwłocznie.
5. Udziałowcy powinni efektywnie korzystać z narzędzi nadzoru właścicielskiego, aby zapewnić prawidłowe funkcjonowanie Zarządu i Rady Nadzorczej Banku. Organy Banku funkcjonują w taki sposób, by zapewniać rozdzielenie funkcji właścicielskich i zarządczych. Obecność udziałowca w zarządzie wymaga ograniczenia w Radzie

Nadzorczej Banku jego roli i podmiotów powiązanych z takim udziałowcem (w szczególności rodzinnie lub gospodarczo, poza udziałem w Banku), w celu uniknięcia obniżenia efektywności nadzoru wewnętrznego.

6. Konflikty powstające pomiędzy udziałowcami powinny być rozwiązywane niezwłocznie, aby nie dochodziło do naruszania interesu Banku i jego klientów.

§ 10

1. Udziałowcy nie będący członkami Zarządu Banku, nie mogą ingerować w sposób sprawowania zarządu, w tym prowadzenie spraw przez Zarząd Banku.
2. Wprowadzanie uprawnień osobistych lub innych szczególnych uprawnień dla udziałowców Banku powinno być uzasadnione i służyć realizacji istotnych celów działania Banku. Posiadanie takich uprawnień przez udziałowców powinno być odzwierciedlone w Statucie Banku..
3. Uprawnienia udziałowców nie powinny prowadzić do utrudnienia prawidłowego funkcjonowania organów Banku lub dyskryminacji pozostałych udziałowców
4. Udziałowcy nie powinni wykorzystywać swojej pozycji do podejmowania decyzji prowadzących do przeniesienia aktywów z Banku do innych podmiotów, a także do nabycia lub zbycia albo zawierania innych transakcji powodujących rozporządzenie przez Bank jego majątkiem na warunkach innych niż rynkowe, czy też z narażeniem bezpieczeństwa lub interesu Banku.

§ 11

Decyzje w zakresie wypłaty dywidendy uzależnione są od potrzeby utrzymania odpowiedniego poziomu kapitałów własnych oraz realizacji strategicznych celów Banku, a także uwzględniają rekomendacje i indywidualne zalecenia wydane przez organy nadzoru.

Rozdział 3

Zarząd

§ 12

1. Zarząd Banku ma charakter kolegialny.
2. Członkowie Zarządu Banku posiadają kompetencje do prowadzenia spraw Banku wynikające z:
  - 1) wiedzy (posiadanej z racji zdobytego wykształcenia, odbytych szkoleń, uzyskanych tytułów zawodowych oraz nabytej w inny sposób w toku kariery zawodowej),
  - 2) doświadczenia (nabytego w toku sprawowania określonych funkcji lub zajmowania określonych stanowisk),
  - 3) umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych funkcji.
3. Każdy z członków Zarządu Banku daje rękojmię należytego wykonywania powierzonych mu obowiązków.

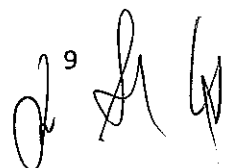
4. Indywidualne kompetencje poszczególnych członków kolegiального Zarządu Banku organu zarządzającego dopełniają się w taki sposób, aby możliwe było zapewnienie odpowiedniego poziomu kolegiального zarządzania Bankiem.
5. Członkowie Zarządu podlegają ocenie odpowiedniości przez Radę Nadzorczą na zasadach określonych w procedurze odpowiedniości kandydatów na członków Zarządu, członków Zarządu i Zarządu Banku. Informacja o ocenie jest przekazywana pozostałym organom Banku w ramach sprawozdania z działalności Rady Nadzorczej.
6. W składzie Zarządu Banku zapewniony jest udział osób, które władają językiem polskim oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem i znajomością polskiego rynku finansowego, niezbędnymi w zarządzaniu Bankiem na polskim rynku finansowym.
7. Powoływanie i odwoływanie członków Zarządu należy do kompetencji Rady Nadzorczej Banku co zostało określone w Statucie Banku. W stosunku do członków Zarządu nie ma zastosowania kadencyjność.
8. Bank realizuje powyższe zasady poprzez stosowanie przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz wytycznych, rekomendacji i zaleceń określanych przez EBA oraz Komisję Nadzoru Finansowego, a także uwzględniając wytyczne i rekomendacje Banku Zrzeszającego i SSO SGB, z zachowaniem zasady proporcjonalności.

§ 13

1. Zarząd Banku działając w interesie Banku ma na względzie cele oraz zasady prowadzenia działalności przez Bank określone przez przepisy prawa, regulacje wewnętrzne oraz rekomendacje nadzorcze.
2. Zarząd Banku realizując przyjętą strategię działalności kieruje się bezpieczeństwem Banku.
3. Zarząd Banku jest jedynym uprawnionym i odpowiedzialnym za zarządzanie działalnością Banku.
4. Zarządzanie działalnością Banku obejmuje w szczególności funkcje prowadzenia spraw, planowania, organizowania, decydowania, kierowania oraz kontrolowania działalności Banku.

§ 14

1. Obowiązki i uprawnienia Zarządu są jasno określone w formie pisemnej.
2. W składzie Zarządu Banku jest wyodrębniona funkcja Prezesa Zarządu kierującego pracami tego organu.
3. Prezes Zarządu zapewnia efektywny przepływ informacji w ramach Zarządu oraz pomiędzy Zarządem i Radą Nadzorczą oraz jest odpowiedzialny za ogólne skuteczne funkcjonowanie Zarządu.
4. Prezes Zarządu ustala porządek posiedzeń i zapewnia priorytetowe poruszanie kwestii strategicznych. Zasady pracy Zarządu reguluje zatwierdzony przez Radę Nadzorczą regulamin.

5. Członkowie Zarządu Banku ponoszą kolegiąlną odpowiedzialność za decyzje zastrzeżone do kompetencji Zarządu, niezależnie od wprowadzenia wewnętrznego podziału odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności Banku pomiędzy członków Zarządu lub delegowania określonych uprawnień na niższe szczeble kierownicze.
6. Wszyscy członkowie Zarządu są na bieżąco informowani o ogólnej działalności Banku, jego sytuacji finansowej i pod względem ryzyka, a także o podejmowanych decyzjach mających wpływ na działalność Banku.
7. Wewnętrzny podział odpowiedzialności za poszczególne obszary działalności Banku pomiędzy członków Zarządu Banku dokonywany jest w sposób przejrzysty i jednoznaczny oraz został odzwierciedlony w regulacjach wewnętrznych. Podział ten nie prowadzi do zbędnego nakładania się kompetencji członków Zarządu Banku lub wewnętrznych konfliktów interesów.
8. Wewnętrzny podział odpowiedzialności pomiędzy członków Zarządu Banku nie prowadzi do sytuacji, w której określony obszar działalności Banku nie jest przypisany do żadnego członka organu zarządzającego.
9. W celu zapewnienia pełnej niezależności i rozdzielania funkcji pomiaru i kontrolowania ryzyka od działalności operacyjnej, z której wynika podejmowane ryzyko Bank przyjmuje zasadę nie łączenia funkcji członka Zarządu ze stanowiskiem Dyrektora Oddziału.

§ 15

1. Posiedzenia Zarządu Banku odbywają się w języku polskim.
2. Protokół oraz treść podejmowanych uchwał lub innych istotnych postanowień Zarządu Banku sporządzane są w języku polskim.

§ 16

1. Pełnienie funkcji członka Zarządu powinno stanowić główny obszar aktywności zawodowej członka Zarządu. Dodatkowa aktywność zawodowa członka Zarządu, poza Bankiem nie powinna prowadzić do takiego zaangażowania czasu i nakładu pracy, aby negatywnie wpływała na wykonywanie funkcji członka Zarządu.
2. Członek Zarządu Banku nie powinien być w szczególności członkiem organów innych podmiotów, jeżeli czas poświęcony na wykonywanie funkcji w innych podmiotach uniemożliwiłby mu rzetelne wykonywanie obowiązków w Banku.
3. Członek Zarządu Banku powinien powstrzymać się od podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstawania konfliktu interesów lub miałaby negatywny wpływ na jego reputację jako członka Zarządu Banku
4. Zasady ograniczania konfliktu interesów zostały określone w odpowiedniej regulacji wewnętrznej określającej między innymi zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania konfliktom interesów, a także zasady wyłączenia członka Zarządu w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.

§ 17

W przypadku niepełnego składu Zarządu Banku, Rada Nadzorcza Banku podejmuje odpowiednie działania w celu jego niezwłocznego uzupełnienia.

Rozdział 4

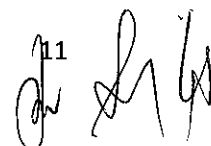
Rada Nadzorcza

§ 18

1. Członkowie Rady Nadzorczej Banku posiadają kompetencje do należytego wykonywania obowiązków nadzorowania Banku wynikające z:
  - 1) wiedzy (posiadanej z racji zdobytego wykształcenia, odbytych szkoleń, uzyskanych tytułów zawodowych lub stopni naukowych oraz nabytej w inny sposób w toku kariery zawodowej),
  - 2) doświadczenia (nabytego w toku sprawowania określonych funkcji lub zajmowania określonych stanowisk),
  - 3) umiejętności niezbędnych do wykonywania powierzonych funkcji.
2. Indywidualne kompetencje poszczególnych członków kolegialnej Rady Nadzorczej Banku uzupełniają się w taki sposób, aby umożliwić zapewnienie odpowiedniego poziomu kolegialnego sprawowania nadzoru nad wszystkimi obszarami działania Banku
3. Każdy z członków Rady Nadzorczej Banku daje rękojmię należytego wykonywania powierzonych mu obowiązków.
4. W składzie Rady Nadzorczej Banku wszystkie osoby władają językiem polskim oraz wykazują się odpowiednim doświadczeniem i znajomością polskiego rynku finansowego niezbędnymi w nadzorowaniu Banku na polskim rynku finansowym.
5. Bank realizuje powyższe zasady poprzez stosowanie przepisów prawa powszechnie obowiązującego oraz wytycznych, rekomendacji i zaleceń, określonych przez Europejski Urząd Nadzoru Bankowego (EBA) oraz Komisję Nadzoru Finansowego, regulujących tą materię, a także uwzględniając wytyczne i rekomendacje Banku Zrzeszającego i SSO-SGB, z zachowaniem zasady proporcjonalności.

§ 19

1. Rada Nadzorcza Banku sprawuje nadzór nad sprawami Banku w tym wdrożeniem strategii działania i strategii zarządzania ryzykiem, kierując się przy wykonywaniu swoich zadań dbałością o prawidłowe i bezpieczne działanie Banku.
2. Zadania i obowiązki Rady Nadzorczej określa szczegółowo Statut Banku, zatwierdzony przez Zebranie Przedstawicieli, regulamin wewnętrzny oraz inne procedury wewnętrzne Banku.

11

3. Rada Nadzorcza Banku posiada możliwość podejmowania na bieżąco niezbędnych czynności nadzorczych w szczególności w zakresie realizacji przyjętych celów strategicznych lub istotnych zmian poziomu ryzyka lub materializacji istotnych ryzyk w działalności Banku, a także w zakresie sprawozdawczości finansowej, w tym wprowadzania istotnych zmian w polityce rachunkowości mających znaczący wpływ na treść informacji finansowej.
4. Rada Nadzorcza Banku oraz poszczególni jej członkowie przy wykonywaniu nadzoru kierują się obiektywną oceną i osądem.

§ 20

1. Skład liczebny Rady Nadzorczej Banku jest adekwatny do charakteru i skali prowadzonej przez Bank działalności.
2. W składzie Rady Nadzorczej Banku wyodrębniona jest funkcja przewodniczącego, który kieruje pracami Rady Nadzorczej. Wybór przewodniczącego rady Nadzorczej Banku dokonywany jest w oparciu o doświadczenie oraz umiejętności kierowania zespołem.
3. Rada Nadzorcza powołuje spośród siebie Prezydium.
4. Do składu Rady Nadzorczej wybierani są Członkowie Banku. Powoływanie i odwoływanie członków Rady Nadzorczej należy do kompetencji Zebrania Przedstawicieli co zostało określone w Statucie Banku. Kadencyjność Rady Nadzorczej określa Statut.
5. Członkowie Rady Nadzorczej podlegają ocenie odpowiedniości na zasadach określonych procedurze odpowiedniości kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej i Rady Nadzorczej zatwierdzonej przez Zebranie Przedstawicieli.

§ 21

1. Do składu Rady Nadzorczej wybierani są udziałowcy Banku, zgodnie z Prawem Spółdzielczym.
2. Jeśli członkowie Rady Nadzorczej Banku zgłoszą zdanie odrębne, informację oraz powody zgłoszenia zamieszcza się w protokole.
3. Rada Nadzorcza Banku w ramach monitorowania wykonywania czynności rewizji finansowej uzgadnia zasady przeprowadzania czynności przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych, w tym w zakresie proponowanego planu czynności.
4. Rada Nadzorcza Banku podczas przedstawiania wyników czynności rewizji finansowej przez podmiot uprawniony do badania sprawozdań finansowych wyraża swoją opinię o sprawozdaniu finansowym, którego dotyczą czynności rewizji finansowej.
5. Współpraca Rady Nadzorczej Banku z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych jest udokumentowana. Rozwiązanie umowy z podmiotem uprawnionym do badania sprawozdań finansowych poddane jest ocenie rady

nadzorczej Banku, który informację o przyczynach tego rozwiązania zamieszcza w corocznym raporcie zawierającym ocenę sprawozdań finansowych Banku.

§ 22

1. Każdy z członków Rady Nadzorczej Banku powinien wykonywać swoją funkcję w sposób aktywny, wykazując się niezbędnym poziomem zaangażowania w pracę Rady Nadzorczej.
2. Niezbędny poziom zaangażowania przejawia się w poświęcaniu czasu w wymiarze umożliwiającym należyte wykonywanie zadań rady nadzorczej Banku.
3. Pozostała aktywność zawodowa członka Rady Nadzorczej Banku nie odbywa się z uszczerbkiem dla jakości i efektywności sprawowanego nadzoru.
4. Członek Rady Nadzorczej Banku powstrzymuje się od podejmowania aktywności zawodowej lub pozazawodowej, która mogłaby prowadzić do powstania konfliktu interesów lub w inny sposób wpływać negatywnie na jego reputację jako członka Rady Nadzorczej Banku.
5. Zasady ograniczania konfliktu interesów określone są w odpowiednich regulacjach wewnętrznej określających między innymi zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania konfliktom interesów, a także zasady wyłączenia członka Rady Nadzorczej Banku w przypadku zaistnienia konfliktu interesów lub możliwości jego zaistnienia.

§ 23

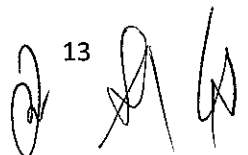
1. Posiedzenia Rady Nadzorczej Banku odbywają się w języku polskim.
2. Protokół oraz treść podejmowanych uchwał lub innych istotnych postanowień Rady Nadzorczej Banku sporządzane są w języku polskim.

§ 24

1. Nadzór wykonywany przez Radę Nadzorczą Banku ma charakter stały, a posiedzenia Rady Nadzorczej Banku odbywają się w zależności od potrzeb, nie rzadziej niż co dwa miesiące.
2. W przypadku stwierdzenia w toku wykonywania nadzoru nadużyć, poważnych błędów, w tym mających znaczący wpływ na treść informacji finansowej lub innych poważnych nieprawidłowości w funkcjonowaniu Banku Rada Nadzorcza podejmuje odpowiednie działania, w szczególności powinna zażądać od Zarządu Banku wyjaśnień i zalecić mu wprowadzenie skutecznych rozwiązań przeciwdziałających wystąpieniu podobnych nieprawidłowości w przyszłości.
3. Rada Nadzorcza Banku, jeżeli jest to niezbędne dla sprawowania prawidłowego i efektywnego nadzoru, może wystąpić do Zarządu Banku o powołanie wybranego podmiotu zewnętrznego w celu przeprowadzenia określonych analiz lub zasięgnięcia jego opinii w określonych sprawach.

§ 25

13

W przypadku niepełnego składu Rady Nadzorczej Banku, mniejszego niż minimalna liczba członków wskazana w Statucie, Zebranie Przedstawicieli Banku w celu jego uzupełnienia podejmuje odpowiednie działania określone w Statucie Banku.

§ 26

Rada Nadzorcza Banku będzie dokonywała regularnej oceny stosowania zasad wprowadzonych niniejszym dokumentem, a wyniki tej oceny będą udostępniane na stronie internetowej Banku oraz przekazywane pozostałym organom Banku.

§ 27

Powołany przez Radę Nadzorczą Komitet Audytu realizuje zadania przewidziane w art. 130 ustawy z dnia 6 czerwca 2017 r. o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym

Skład osobowy Komitetu Audytu uwzględnia wymagania w/w Ustawy.

§ 28

Komitet Audytu wspiera działania Rady Nadzorczej Banku w celu prawidłowego i skutecznego stosowania przez Bank zasad sprawozdawczości finansowej, kontroli wewnętrznej oraz współpracy z biegłym rewidentem Banku.

§ 29

Do zadań Komitetu Audytu należy w szczególności:

- 1) monitorowanie:
  - a) procesu sprawozdawczości finansowej,
  - b) skuteczności systemów kontroli wewnętrznej i systemów zarządzania ryzykiem oraz audytu wewnętrznego, w tym w zakresie sprawozdawczości finansowej,
  - c) wykonywania czynności rewizji finansowej, w szczególności przeprowadzania przez firmę audytorską badania, z uwzględnieniem wszelkich wniosków i ustaleń Komisji Nadzoru Audytowego wynikających z kontroli przeprowadzonej w firmie audytorskiej;
- 2) kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta i firmy audytorskiej, w szczególności w przypadku, gdy na rzecz jednostki zainteresowania publicznego świadczone są przez firmę audytorską inne usługi niż badanie;
- 3) informowanie Rady Nadzorczej lub innego organu nadzorczego lub kontrolnego Banku o wynikach badania oraz wyjaśnianie, w jaki sposób badanie to przyczyniło się do rzetelności sprawozdawczości finansowej w Banku, a także jaka była rola Komitetu Audytu w procesie badania;
- 4) dokonywanie oceny niezależności biegłego rewidenta oraz wyrażanie zgody na świadczenie przez niego dozwolonych usług niebędących badaniem w Banku;
- 5) opracowywanie polityki wyboru firmy audytorskiej do przeprowadzania badania;

- 6) opracowywanie polityki świadczenia przez firmę audytorską przeprowadzającą badanie, przez podmioty powiązane z tą firmą audytorską oraz przez członka sieci firmy audytorskiej dozwolonych usług niebędących badaniem;
- 7) określanie procedury wyboru firmy audytorskiej przez Bank;
- 8) przedstawianie Radzie Nadzorczej lub innemu organowi nadzorczemu lub kontrolnemu, lub organowi, o którym mowa w art. 66 ust. 4 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości, rekomendacji, o której mowa w art. 16 ust. 2 rozporządzenia nr 537/2014, zgodnie z politykami, o których mowa w pkt 5 i 6;
- 9) przedkładanie zaleceń mających na celu zapewnienie rzetelności procesu sprawozdawczości finansowej w Banku.

§ 30

Zadania realizowane przez Komitet Audytu polegają na:

- 1) analizie przedstawianych przez Zarząd Banku informacji dotyczących istotnych zmian w rachunkowości,
- 2) analizie, wspólnie z Zarządem Banku i audytorami zewnętrznymi rocznego sprawozdania finansowego oraz wyników badania tych sprawozdań,
- 3) przedstawianiu Radzie Nadzorczej Banku rekomendacji w sprawie zatwierdzenia zbadanego przez audytora rocznego sprawozdania finansowego,
- 4) ocenie przynajmniej raz w roku systemu kontroli wewnętrznej,
- 5) ocenie procesu zarządzania ryzykiem dla zapewnienia właściwego prowadzenia działalności bankowej,
- 6) uzyskiwaniu co kwartał raportów od Zarządu Banku dotyczących wyników identyfikacji, oceny, kontroli i modyfikacji wielkości i profilu ryzyka braku zgodności.

§ 31

Do zadań Komitetu Audytu wynikających z monitorowania niezależności biegłego rewidenta należą w szczególności:

- 1) wydawanie rekomendacji Radzie Nadzorczej Banku w sprawach dotyczących wyboru podmiotu uprawnionego do badania sprawozdań finansowych,
- 2) kontrola niezależności i obiektywności podmiotu pełniącego funkcje biegłego rewidenta w szczególności pod kątem zmiany biegłego rewidenta, poziomu otrzymywanego wynagrodzenia i innych powiązań z Bankiem,
- 3) badanie przyczyn rezygnacji podmiotu realizującego zadania biegłego rewidenta.

Rozdział 5

Współpraca z dostawcami usług i polityka w zakresie outsourcingu

§ 32

1. W prowadzonej działalności Bank dopuszcza możliwość współpracy z podmiotami zewnętrznymi będącymi dostawcami usług.

2. Bank korzystając z usług podmiotów zewnętrznych uwzględnia i zarządza powiązaniem z tym ryzykiem, a także odpowiada za ich działania oraz ponosi pełną odpowiedzialność za jakość i bezpieczeństwo usług.
3. Outsourcing nie utrudnia skutecznego nadzoru nad Bankiem oraz nie narusza żadnych ograniczeń nadzorczych dotyczących usług i działalności.
4. Przy wyborze istotnego dostawcy usług zewnętrznych lub w przypadku outsourcingu usług Bank winien uwzględnić, czy usługodawca ustanowił odpowiednie standardy etyczne lub kodeks postępowania.

Rozdział 6

Kultura ryzyka i standardy etyczne

§ 33

1. W Banku funkcjonuje zintegrowana, obejmująca całość działalności Banku kultura ryzyka oparta na pełnym zrozumieniu i całościowym oglądzie ryzyka, na jakie Bank jest narażony oraz sposobu zarządzania nim, uwzględniając skłonność do podejmowania ryzyka.
2. Bank rozwija kulturę ryzyka poprzez wdrażanie komunikacji i szkoleń dla pracowników dotyczących strategii i profilu działania Banku, w celu określenia i uświadomienia ich obowiązków w zakresie podejmowania ryzyka i zarządzania nim.
3. Stosowanie w Banku kultury ryzyka pozwala pracownikom na wyobrażenie skutków ich postępowania w odniesieniu do kształtowania poziomu ryzyka, a tym samym zrozumienie konieczności przestrzegania przyjętych w Banku reguł w zarządzaniu ryzykiem.
4. Kultura ryzyka obejmuje w szczególności znajomość i zrozumienie podstawowych wartości Banku przez pracowników na wszystkich szczeblach, a także świadomość odpowiedzialności za swoje działania związane z zachowaniem Banku w zakresie podejmowania ryzyka, a także dostosowywanie tych zachowań do profilu ryzyka Banku i jego długoterminowych celów.

§ 34

1. Zarząd Banku wdraża standardy etyczne i zawodowe, które mają na celu zminimalizowanie ryzyka, na jakie narażony jest Bank, w szczególności ryzyka operacyjnego i utraty reputacji, które mogą wywierać znaczący niekorzystny wpływ na rentowność i stabilność Banku w wyniku kar pieniężnych, kosztów postępowań sądowych, ograniczeń nałożonych przez właściwe organy, innych konsekwencji finansowych i karnych, a także utraty wartości marki i zaufania konsumentów, a także dokłada wszelkich starań by były przestrzegane i upowszechniane przez pracowników.

2. Bank monitoruje zgodność z przyjętymi standardami postępowania oraz zapewnia ich przestrzeganie i świadomość poprzez wprowadzenie udokumentowanej polityki przestrzegania standardów etycznych i zawodowych określającej, które działania i standardy postępowania są pożądane, a które nieakceptowane, jak również zapewnienie odpowiednich szkoleń pracowników z tego zakresu.

3. Zarząd dokonuje okresowej weryfikacji i oceny przestrzegania zasad etyki, w celu dostosowania ich do zmieniającej się sytuacji wewnętrznej w Banku i otoczenia Banku, a jej wyniki raportuje Radzie Nadzorczej.

Rozdział 7

Konflikt interesów

§ 35

1. W prowadzonej działalności Bank podejmuje działania mające na celu identyfikację i ocenę rzeczywistych oraz potencjalnych konfliktów interesów, zarządzania nimi i ich minimalizacji oraz zapobiegania im.
2. Kształtowana organizacja i struktura organizacyjna ma na celu wykluczanie niekorzystnego wpływu konfliktów interesów, w szczególności poprzez odpowiedni podział obowiązków, tworzenie barier informacyjnych oraz ustanowienie odpowiednich procedur w odniesieniu do transakcji dokonywanych z jednostkami powiązanymi.
3. Zasady ograniczania konfliktu interesów zostały określone w zatwierdzonej przez Zarząd i Radę Nadzorczą odpowiedniej regulacji wewnętrznej określającej między innymi zasady identyfikacji, zarządzania oraz zapobiegania konfliktom interesów w Banku.

Rozdział 8

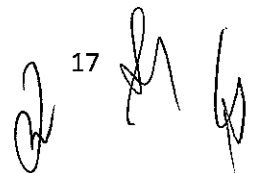
Polityka wynagradzania

§ 36

1. Bank prowadzi przejrzystą politykę wynagradzania członków organu Rady Nadzorczej i Zarządu, a także osób pełniących kluczowe funkcje. Zasady wynagradzania zostały określone w odpowiednich wewnętrznych aktach prawnych Banku.
2. Przyjęte przez Bank zasady wynagradzania mają na celu wspierać:
  - 1) prawidłowe i skuteczne zarządzanie ryzykiem i nie zachęcać do podejmowania nadmiernego ryzyka wykraczającego poza zatwierdzony przez Radę Nadzorczą apetyt na ryzyko,
  - 2) realizację strategii działania Banku i strategii zarządzania ryzykiem oraz ograniczenie konfliktu interesów.
3. Przy ustalaniu polityki wynagradzania uwzględniana jest sytuacja finansowa Banku.
4. Informacja o ocenie funkcjonowania polityki wynagrodzeń, w tym polityki zmiennych składników wynagrodzeń osób, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, przekazywana jest Zebraniu Przedstawicieli w ramach sprawozdania Rady Nadzorczej.
5. Zebranie Przedstawicieli dokonuje oceny, czy wdrożona polityka wynagradzania sprzyja rozwojowi i bezpieczeństwu działania Banku.

§ 37

1. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej ustala się adekwatnie do pełnionej funkcji, a także adekwatnie do skali działalności. Członkowie Rady Nadzorczej powołani do pracy w komitetach, są wynagradzani adekwatnie do dodatkowych zadań wykonywanych w ramach danego komitetu.
2. Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej ustalone jest przez Zebranie Przedstawicieli.
3. Zasady wynagradzania członków Rady Nadzorczej są transparentne i zawarte w uchwale Zebrania Przedstawicieli.

17

§ 38

1. Rada Nadzorcza, uwzględniając decyzje Zebrania Przedstawicieli, odpowiada za wprowadzenie wewnętrznego aktu prawnego określającego zasady wynagradzania członków Zarządu Banku, w tym szczegółowe kryteria i warunki uzasadniające uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia.
2. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzoną polityką wynagradzania, w tym dokonuje weryfikacji spełnienia kryteriów i warunków uzasadniających uzyskanie zmiennych składników wynagrodzenia przed wypłatą całości lub części tego wynagrodzenia.
3. W odniesieniu do osób pełniących kluczowe funkcje odpowiedzialność za wprowadzenie odpowiedniego wewnętrznego aktu prawnego i nadzór w tym obszarze ciąży na Zarządzie Banku.
4. Zmienne składniki wynagrodzenia członków Zarządu Banku lub osób pełniących kluczowe funkcje są uzależnione, w szczególności od obiektywnych kryteriów, jakości zarządzania Bankiem oraz uwzględniają długoterminowe aspekty działania i sposób realizacji celów strategicznych. Ustalając zmienne składniki wynagrodzenia uwzględnia się także nagrody lub korzyści, w tym wynikające z programów motywacyjnych oraz innych programów premiovych wypłaconych, należnych lub potencjalnie należnych. Ustalona polityka wynagradzania nie stanowi zachęty do podejmowania nadmiernego ryzyka w działalności Banku.
5. Wynagrodzenie członka Zarządu Banku lub osób pełniących kluczowe funkcje jest finansowane i wypłacane ze środków Banku.

Rozdział 9

Polityka informacyjna

§ 39

1. Bank prowadzi przejrzystą politykę informacyjną, uwzględniającą potrzeby jego udziałowców oraz klientów.
2. Polityka informacyjna Banku opiera się o sformalizowane zasady określone w zatwierdzonej przez Zarząd i Radę Nadzorczą procedurze wewnętrznej określającej szczegółowe reguły dotycząca: zakresu, częstotliwości, miejsc oraz formy ogłaszanych przez Bank informacji.
3. Celem realizacji polityki informacyjnej jest udostępnienie osobom zewnętrznym w szczególności klientom i udziałowcom Banku oraz uczestnikom rynków finansowych, aktualnej i wiarygodnej informacji na temat Banku, umożliwiającej pełną ocenę jego stabilności finansowej, jak również wypełniania przez Bank postanowień wynikających z obowiązujących aktów prawnych, Rekomendacji Komisji Nadzoru Finansowego oraz wytycznych EBA.
4. Polityka informacyjna Banku oparta jest na ułatwianiu dostępu do informacji poprzez udostępnianie przez Bank danych zawierających informacje finansowe oraz innych danych podlegających ujawnieniu. Informacje te są ujawniane na tablicach ogłoszeń w

placówkach Banku oraz na stronie internetowej Banku pod adresem : www.bsmszczonow.pl .

5. Ujawnieniu podlegają w szczególności informacje określone w rozporządzeniu CRR i odpowiednich wykonawczych standardach technicznych oraz ustawie Prawo Bankowe, a także informacje odnośnie zasad wynagradzania w Banku oraz inne informacje wynikające z Rekomendacji KNF i wytycznych EBA.
Określając zakres informacji podlegających ujawnieniu uwzględnia się wielkość Banku, jego profil ryzyka i stopień złożoności prowadzonej przez niego działalności.
6. Bank zapewnia udziałowcom równy dostęp do informacji.
7. Polityka informacyjna określa w szczególności zasady i terminy udzielania odpowiedzi udziałowcom oraz klientom. Elementem polityki są ujawnienia w zakresie obowiązujących w Banku zasad składania i rozpatrywania reklamacji i skarg.
8. Polityka informacyjna zapewnia ochronę informacji oraz uwzględnia odrębne regulacje wynikające z przepisów szczególnych regulujących funkcjonowanie Banku, w tym szczegółowe regulacje wynikające z ustawy Prawo Bankowe.
9. Realizowana polityka informacyjna podlega okresowej weryfikacji i ocenie oraz corocznej kontroli w ramach funkcjonującego w Banku systemu kontroli wewnętrznej.

Rozdział 10

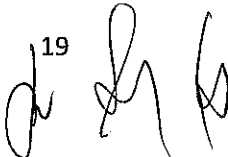
Wprowadzanie nowych produktów i usług. Działalność promocyjna i relacje z klientami

§ 40

1. W Banku wdrożone zostały sformalizowane zasady wprowadzania nowych produktów i usług zgodnie z zatwierdzoną przez Zarząd i Radę Nadzorczą polityką w tym zakresie.
2. Realizowana polityka w zakresie nowych produktów zapewnia spójność produktów i usług oraz ich zmian ze strategią działania i strategią w zakresie ryzyka oraz skłonnością Banku do podejmowania ryzyka.
3. Wszelkie niezbędne informacje dotyczące charakteru i konstrukcji produktu lub usługi finansowej, mające znaczenie dla podjęcia przez klienta decyzji, są udostępniane klientom w taki sposób, aby w odpowiednim czasie przed zawarciem umowy mieli oni możliwość swobodnego zapoznania się z ich treścią.
4. W przypadku, gdyby informacje wymagały uzupełnienia, zgodnie z przepisami prawa Bank przekazuje je klientom w uzgodniony z nimi sposób.
5. Bank podejmuje odpowiednie działania i dokłada należytej staranności, aby wzorce umów nie zawierały postanowień niejednoznacznych.

§ 41

1. Przekaz reklamowy dotyczący usługi lub produktu oferowanego przez Bank albo jego działalności, dalej jako „przedmiot reklamowany”, jest rzetelny i nie wprowadza

19

w błąd oraz cechuje się poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad uczciwego obrotu jak również dobrych obyczajów.

2. Przekaz reklamowy w sposób jasny wskazuje, jakiego produktu lub usługi dotyczy.

3. Przekaz reklamowy nie eksponuje korzyści w taki sposób, który powodowałby umniejszenie znaczenia kosztów i ryzyk związanych z nabyciem produktu lub usługi.

§ 42

Bank dokłada staranności, żeby przekaz reklamowy nie wprowadzał w błąd, ani stwarzał możliwości wprowadzenia w błąd w szczególności co do:

- 1) charakteru prawnego przedmiotu reklamowanego, w tym praw i obowiązków klienta,
- 2) tożsamości podmiotu reklamującego,
- 3) istotnych cech przedmiotu reklamowanego,
- 4) korzyści, które można osiągnąć nabywając lub korzystając z przedmiotu reklamowanego oraz okresu, w którym powstają,
- 5) ponoszonych przez klienta całkowitych kosztów związanych z nabyciem lub korzystaniem z przedmiotu reklamowanego oraz okresu, którego te koszty dotyczą,
- 6) czasu, wartości i terytorialnej dostępności przedmiotu reklamowanego,
- 7) ryzyka związanego z nabyciem lub korzystaniem z przedmiotu reklamowanego.

§ 43

Przy tworzeniu oraz publikacji przekazu reklamowego Bank w szczególności:

- 1) czuwa nad charakterem i konstrukcją przekazów reklamowych przygotowywanych i publikowanych w imieniu Banku lub na jego rzecz,
- 2) zapewnia odbiorcy możliwość swobodnego zapoznania się ze wszystkimi treściami składającymi się na przekaz, w szczególności ze wszelkimi rodzajami wskazaniami i zastrzeżeniami stanowiącymi integralną część przekazu reklamowego,
- 3) zapewnia, aby rozwiązania graficzne zastosowane w przekazie reklamowym nie utrudniały odbiorcy zapoznania się z istotnymi informacjami przedmiotu reklamowanego w tym przekazie, w szczególności z informacjami wymaganymi przepisami prawa oraz rekomendacjami nadzorczymi,
- 4) podaje źródło prezentowanych informacji, jeżeli przekaz reklamowy odwołuje się do wyników sondaży, badań statystycznych, rankingów, ratingów lub innych danych.

§ 44

Proces oferowania produktów i usług finansowych jest prowadzony przez odpowiednio przygotowane osoby w celu zapewnienia rzetelności przekazywanych klientom informacji oraz udzielania im zrozumiałych wyjaśnień.

§ 45

1. Bank dokłada starań, aby oferowane produkty lub usługi finansowe były adekwatne do potrzeb klientów, do których są kierowane.

2. Na etapie przedstawiania charakteru i konstrukcji rekomendowanego produktu lub usługi finansowej Bank oraz podmioty z nimi współpracujące uwzględniają potrzeby, o których mowa w ust. 1, w szczególności co do indywidualnej sytuacji klienta, w tym wiedzy i doświadczenia na rynku finansowym, a tam gdzie to uzasadnione, pożądanego czasu trwania inwestycji oraz poziomu akceptacji ryzyka.

§ 46

Bank oraz współpracujące z nią podmioty rzetelnie i w sposób przystępny dla przeciętnego odbiorcy informują o oferowanym produkcie lub usłudze, w tym w szczególności o charakterze i konstrukcji tego produktu lub usługi, korzyściach oraz czynnikach warunkujących osiągnięcie ewentualnego zysku, a także o wszelkich ryzykach z nimi związanych, w tym o opłatach i kosztach (również związanych z wcześniejszą rezygnacją z produktu lub usługi).

§ 47

1. Wszelkie niezbędne informacje dotyczące charakteru i konstrukcji produktu lub usługi finansowej, mające znaczenie dla podjęcia przez klienta decyzji, są udostępniane klientom w taki sposób, aby w odpowiednim czasie przed zawarciem umowy mieli oni możliwość swobodnego zapoznania się z ich treścią.
2. Postanowienia umowy, w tym wzorce umowy oraz istotne informacje na temat umowy zamieszczone w innych dokumentach, są przedstawione klientowi przez Bank oraz podmioty z nią współpracujące przed podjęciem przez niego decyzji co do zawarcia umowy.
3. Jeśli w ocenie klienta nie jest możliwe zapoznanie się z przedstawionymi dokumentami na miejscu Bank przekazuje klientowi na koszt własny kopie odpowiednich dokumentów.
4. Bank podejmuje odpowiednie działania i dokłada należytej staranności, aby wzorce umów nie zawierały postanowień niejednoznacznych.

§ 48

Bank opracowuje i udostępnia klientom jasne i przejrzyste zasady rozpatrywania skarg i reklamacji. Informacja o w/w zasadach znajduje się na tablicach ogłoszeń w placówkach Banku oraz na stronie internetowej Banku.

§ 49

Bank prowadzi zorganizowaną formę rozpatrywania skarg i reklamacji oraz podejmuje działań zaradcze zmierzające do ograniczenia sytuacji, powodujących ich występowanie w przyszłości.

§ 50

Proces rozpatrywania skarg i reklamacji przez Bank prowadzony jest niezwłocznie bez zbędnej zwłoki, a także cechuje się rzetelnością, wnikliwością, obiektywizmem oraz

poszanowaniem powszechnie obowiązujących przepisów prawa, zasad uczciwego obrotu i dobrych obyczajów.

§ 51

Treść odpowiedzi na skargę lub reklamację zawiera, o ile to możliwe, pełne i wyczerpujące uzasadnienie faktyczne i prawne, stosownie do zarzutów zamieszczonych w reklamacji lub skardze.

§ 52

Bank dąży do polubownego rozwiązywania sporów ze swoimi klientami.

§ 53

Bank dochodząc swoich roszczeń, w szczególności prowadząc działania windykacyjne wobec klientów, działa profesjonalnie i dba o reputację instytucji zaufania publicznego.

Rozdział 11

Kluczowe systemy i funkcje wewnętrzne

§ 54

1. Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach):
  - 1) na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem, powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank. Komórki pierwszego poziomu odpowiedzialne są m.in. za zapewnienie zgodności wykonywanych czynności z procedurami wewnętrznymi, a także bieżące reagowanie na stwierdzone nieprawidłowości oraz monitorowanie mechanizmów kontrolnych;
  - 2) na drugi poziom składa się zarządzanie przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach i komórkach organizacyjnych niezależne od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie. W ramach drugiej linii obrony funkcjonuje wyodrębnione w strukturze organizacyjnej Banku Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej;
  - 3) na trzeci poziom składa się audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB.
2. Na wszystkich poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej stosowane, są odpowiednie mechanizmy kontrolne lub niezależne monitorowanie ich przestrzegania.

Bank posiada adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej mający na celu zapewnienie:

- 1) prawidłowości procedur administracyjnych i księgowych a także sprawozdawczości finansowej oraz rzetelnego raportowania wewnętrznego i zewnętrznego,

2) zgodności działania z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi oraz z uwzględnieniem rekomendacji nadzorczych.

1. Na proces zapewniania realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej składa się organizacja kontroli wewnętrznej, mechanizmy kontrolne oraz szacowanie ryzyka nieosiągnięcia celów wymienionych w ust. 1.
2. Bank dokumentuje proces zapewnienia realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej.

§ 55

1. Bank wdraża adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej, stanowiący element systemu zarządzania, który jest dostosowany do struktury organizacyjnej Banku, wielkości i stopnia złożoności działalności oraz jego ogólnego profilu ryzyka, obejmujący wszystkie poziomy w strukturze organizacyjnej i całokształt prowadzonej działalności.
2. Wdrożony w Banku system kontroli wewnętrznej jest sformalizowany i opiera się o zasady określone w zatwierdzonej przez Zarząd i Radę Nadzorczą procedurze wewnętrznej.
3. Celem systemu kontroli wewnętrznej Banku jest wspomaganie zarządzania Bankiem, realizacja wyznaczonych celów, w tym usprawnianie realizacji zadań Banku oraz zapewnienie bezpieczeństwa i stabilnego jego funkcjonowania, przyczyniające się w szczególności do zapewnienia:
  - 1) skuteczności i efektywności działania Banku,
  - 2) wiarygodności sprawozdawczości finansowej,
  - 3) przestrzegania zasad zarządzania ryzykiem w Banku,
  - 4) zgodności działania Banku z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi i standardami rynkowymi.
4. W ramach organizacji systemu kontroli wewnętrznej, Bank wyodrębnia funkcję kontroli, w ramach której stanowiskom, grupom ludzi lub jednostkom organizacyjnym Banku, przypisane są zadania związane z zapewnieniem przestrzegania mechanizmów kontrolnych dotyczących w szczególności zarządzania ryzykiem.
5. Mechanizmy kontrolne przyjęte w Banku wbudowane są w funkcjonujące procesy, czynności, w codzienną działalność operacyjną Banku. Proces projektowania, zatwierdzania i wprowadzania w Banku mechanizmów kontrolnych jest odpowiednio udokumentowany.
6. Monitorowanie przestrzegania mechanizmów kontrolnych obejmuje weryfikację bieżącą i testowanie i odbywa przy uwzględnieniu procedur:
  - 1) monitorowania pionowego — obejmującego niezależne monitorowanie przez drugą linię obrony (weryfikacja bieżąca lub testowanie) przestrzegania mechanizmów kontrolnych w ramach pierwszej linii obrony;
  - 2) monitorowania poziomego — obejmującego niezależne monitorowanie w ramach danej linii obrony (weryfikacja bieżąca lub testowanie) przestrzegania mechanizmów kontrolnych.
7. Wyodrębnione w strukturze organizacyjnej Banku Stanowisko ds. zgodności i kontroli wewnętrznej regularnie przedkłada Zarządowi i Radzie Nadzorczej sprawozdania dotyczące zidentyfikowanych ważnych uchybień, zaleceń wraz ze wskazaniem środków naprawczych, jakie należy podjąć.
8. System kontroli wewnętrznej Banku obejmuje wszystkie poziomy w strukturze organizacyjnej Banku
9. Zarząd Banku opracowuje i wdraża adekwatny, efektywny i skuteczny system kontroli wewnętrznej, a Rada Nadzorcza Banku dokonuje okresowej oceny adekwatności,

efektywności i skuteczności zarówno całości systemu kontroli wewnętrznej, jak i wybranych jego elementów.

10. Pracownikom Banku w ramach obowiązków służbowych przypisane są odpowiednie zadania związane z zapewnianiem realizacji celów systemu kontroli wewnętrznej.

§ 56

1. Bank, z uwzględnieniem rekomendacji nadzorczych, opracował i wdrożył efektywny i skuteczny system zapewnienia zgodności działania Banku z przepisami prawa i regulacjami wewnętrznymi.
2. Bank dąży do zapewnienia zgodności w celu:
  - 1) ograniczenia ryzyka braku zgodności, ryzyka prawnego, ryzyka (utruty) reputacji oraz ryzyka operacyjnego;
  - 2) ochrony interesów klientów;
  - 3) budowania korzystnego wizerunku Banku jako instytucji szanującej przepisy prawa, regulacje wewnętrzne, wytyczne regulatorów, przyjęte standardy postępowania oraz standardy rynkowe.
3. Proces zarządzania zgodnością i ryzykiem braku zgodności, jako proces dynamiczny, ustawicznie modyfikowany, jest integralnym elementem kultury organizacyjnej i stylu działania, a jego nieodłącznym elementem jest stała obserwacja otoczenia Banku, w tym w szczególności otoczenia prawnego.
4. Wdrożony system zarządzania zgodnością zapewnia m.in. możliwość anonimowego zgłaszania naruszeń zgodności oraz gwarantuje, wydzielonemu w strukturze organizacyjnej Banku Stanowisku ds. zgodności i kontroli wewnętrznej odpowiedni poziom niezależności i uprawnień, w tym możliwość bezpośredniego komunikowania się z Zarządem i Radą Nadzorczą i uczestniczenia w ich posiedzeniach, na których omawiane są kwestie dotyczące systemu kontroli wewnętrznej lub zapewnienia zgodności.
5. Sposób organizacji funkcji zapewnienia zgodności w Banku gwarantuje niezależność wykonywania zadań w tym zakresie oraz dysponowanie wystarczającymi uprawnieniami, statusem i zasobami, w tym dostępem do szkoleń.

§ 57

1. Bank zapewnia efektywną, skuteczną i niezależną funkcję audytu wewnętrznego mającą w szczególności za zadanie regularne badanie adekwatności, skuteczności i efektywności, w szczególności systemu kontroli wewnętrznej, funkcji zapewnienia zgodności i systemu zarządzania ryzykiem.
2. Bank jako Uczestnik SSO SGB, objęty jest obowiązkowym audytem wewnętrznym realizowanym przez funkcjonującą tam wyspecjalizowaną komórkę audytu wewnętrznego. Zasady przeprowadzania badań audytowych określone są w zawartej przez Bank umowie. Sposób organizacji funkcji audytu wewnętrznego gwarantuje niezależność wykonywania zadań w tym zakresie, w tym możliwość bezpośredniego komunikowania się osoby kierującej tą komórką z Zarządem i Radą Nadzorczą Banku.
3. Audyt wewnętrzny Banku wykonywany jest na podstawie art. 10 ust. 2 Ustawy z dnia 10 sierpnia 1997 roku Prawo bankowe, na zasadach określonych w Umowie Systemu

Ochrony SGB przez jednostkę zarządzającą Systemem Ochrony SGB - Spółdzielnię, działającą pod firmą „Spółdzielczy System Ochrony SGB” ..

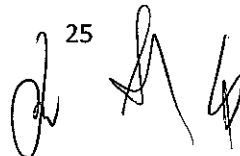
§ 58

1. Osoba kierująca komórką audytu wewnętrznego w jednostce zarządzającej Systemem Ochrony SGB - Spółdzielni oraz osoba kierująca komórką do spraw zapewnienia zgodności Banku mają zapewnioną możliwość bezpośredniego komunikowania się z Zarządem oraz Radą Nadzorczą Banku, a ponadto komórka do spraw zapewnienia zgodności Banku ma możliwość bezpośredniego i jednoczesnego raportowania do tych organów.
2. Osoba kierująca komórką do spraw zapewnienia zgodności Banku uczestniczy w posiedzeniach Zarządu i Rady Nadzorczej Banku, jeżeli przedmiotem posiedzenia są zagadnienia związane z systemem kontroli wewnętrznej lub funkcją zapewnienia zgodności.
3. Powoływanie i odwoływanie osoby kierującej komórką do spraw zapewnienia zgodności Banku odbywa się za zgodą Rady Nadzorczej. Rada Nadzorcza Banku dokonuje corocznej oceny adekwatności i skuteczności systemu kontroli wewnętrznej, w tym corocznej oceny adekwatności i skuteczności funkcji kontroli oraz funkcjonowania komórki do spraw zgodności.

§ 59

1. Bank skutecznie zarządza ryzykiem występującym w jego działalności, w szczególności poprzez opracowanie i wdrożenie adekwatnego i skutecznego systemu zarządzania ryzykiem uwzględniającego strategię zarządzania ryzykiem obejmującą tolerancję na ryzyko określoną przez Bank
2. W ramach systemu zarządzania ryzykiem Bank bierze pod uwagę wszystkie istotne rodzaje ryzyka, z uwzględnieniem ryzyka zarówno finansowego, jak i niefinansowego, w tym: ryzyka kredytowego, operacyjnego, ryzyka modeli, walutowego, koncentracji, płynności (w tym ryzyka finansowania i utraty reputacji), stopy procentowej w portfelu bankowym, kapitałowego (w tym dźwigni finansowej), biznesowego oraz braku zgodności.
3. Na proces zarządzania ryzykiem składa się jego identyfikacja, pomiar, szacowanie, monitorowanie oraz stosowanie mechanizmów kontrolujących i ograniczających zidentyfikowany, zmierzony lub oszacowany poziom ryzyka.
4. System zarządzania ryzykiem zorganizowany jest adekwatnie do charakteru, skali i złożoności prowadzonej działalności przy uwzględnieniu strategicznych celów Banku, w tym strategii odnośnie do zarządzania ryzykiem uwzględniającej tolerancję na ryzyko określoną przez Bankiem.
5. Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest w oparciu o pisemne procedury wewnętrzne zatwierdzone przez Zarząd. Zgodnie z umową SSO SGB bank stosuje regulacje wzorcowe opracowywane przez SSO SGB po ich dostosowaniu do swojej wielkości, zakresu i specyfiki działania.

§ 60

25

1. Niezależnie od zadań przypisanych komórkom organizacyjnym Banku i innym jego organom, odpowiedzialność za skuteczne zarządzanie ryzykiem ponosi Zarząd Banku.
2. Członkowie Zarządu Banku, uwzględniając charakter, skalę i złożoność prowadzonej działalności nie powinni łączyć odpowiedzialności za zarządzanie danym ryzykiem z odpowiedzialnością za obszar działalności generujący to ryzyko.

§ 61

Rada Nadzorcza Banku zatwierdza i nadzoruje realizację strategii zarządzania ryzykiem, sprawując nadzór nad skutecznością zarządzania ryzykiem w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.

Zarząd Banku zapewnia otrzymywanie przez Radę Nadzorczą Banku regularnej i aktualnej informacji o ryzyku zidentyfikowanym w obecnej lub przyszłej działalności Banku, charakterze, skali i złożoności ryzyka oraz działaniach podejmowanych w ramach zarządzania tym ryzykiem, w tym także informacji od komórki audytu wewnętrznego Banku Zrzeszającego lub komórki do spraw zapewnienia zgodności Banku lub innej komórki lub osoby odpowiedzialnej w Banku za ten obszar.

Rozdział 12

Ocena stosowania zasad ładu korporacyjnego i postanowienia końcowe

§ 62

1. Zarząd Banku jest odpowiedzialny za wprowadzenie zasad ładu korporacyjnego w Bank oraz zapewnienie jego przestrzegania, a także za dokonywanie okresowej oceny i weryfikacji, mających na celu dostosowanie zasad ładu korporacyjnego w Banku do zmieniającej się sytuacji wewnętrznej i otoczenia Banku.
2. Zarząd Banku informuje Radę Nadzorczą o wynikach przeprowadzonej oceny i weryfikacji oraz o wszelkich istotnych zdarzeniach mogących mieć wpływ na funkcjonowanie ładu korporacyjnego w Banku.
3. Rada Nadzorcza sprawuje nadzór nad wprowadzeniem ładu korporacyjnego w Banku oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.
4. Rada Nadzorcza, uwzględniając między innymi informacje, o których mowa w § 62, dokonuje corocznej oceny adekwatności i stosowania przez Bank zasad ładu korporacyjnego, a wyniki tej oceny przekazywane są pozostałym organom Banku w sprawozdaniu z jej działalności oraz udostępniane na stronie internetowej Banku pod adresem: www.bsmszczonow.pl.

Ocena ta może odbywać się w powiązaniu z oceną systemu kontroli wewnętrznej, systemu zarządzania ryzykiem oraz przestrzegania innych standardów rynkowych stosowanych w Banku.

§ 63

1. Niniejsza Polityka uchwalana jest przez Zarząd oraz zatwierdzana jest przez Radę Nadzorczą w drodze uchwały i podlega uchwaleniu przez Zebranie Przedstawicieli w formie Uchwały.
2. Polityka podlega przeglądowi nie rzadziej niż raz w roku, z uwzględnieniem wyników weryfikacji i oceny, a także w celu jej dostosowania do zmian organizacji i struktury organizacyjnej, rozmiaru działalności i związanego z nią ryzyka, a także charakteru, zakresu i stopnia złożoności prowadzonej przez Bank działalności.
3. Dokonane weryfikacje procedury zostają potwierdzone odpowiednimi notatkami i są przechowywane w dokumentacji Banku.
4. Jeżeli przegląd, o którym mowa w ust. 2, wykazał konieczność dokonania aktualizacji Polityki, to Bank wprowadza odpowiednie zmiany oraz zaktualizowaną procedurę przekazuje do zatwierdzenia odpowiednim organom Banku.

BANK SPÓŁDZIELCZY
w Mszczonowie

